

**STUDII DE FUNDAMENTARE ANALITICE,
CONSULTATIVE ȘI PROSPECTIVE NECESARE
PENTRU ACTUALIZAREA PLANULUI
URBANISTIC GENERAL**

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND
EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A
COMUNEI SÂNTANDREI**

FOAIA DE CAPĂT

Denumire proiect: **Studii de fundamentare analitice, consultative și prospective necesare pentru actualizarea planului urbanistic general**

Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică

Beneficiar: **Comuna Sântandrei**

Elaborator **Urbangis Consulting SRL**

Sef proiect Dr inf. Droj Gabriela

Sef proiect urbanist arh Szabo Ane Marie

Sociolog Dr. Roxana Hatos

Economist Dr. ec. Laurențiu Droj

Cuprins

Index de figuri.....	3
1. Sumar executiv.....	4
2. Introducere.....	6
2.1. Metodologie de lucru.....	6
3. Aspecte demografice.....	8
3.1. Evoluția populației rezidente.....	8
3.2. Structura demografică în funcție de vârstă.....	9
3.3. Structura etnică.....	13
3.4. Structura religioasă.....	15
3.5. Evoluția populației.....	16
3.5.1. Sporul natural.....	17
3.5.2. Sporul migrator.....	18
3.5.3. Structura populației rezidente după localitatea de domiciliu.....	19
3.5.4. Structura populației după locul nașterii.....	20
3.6. Evoluția șomajului.....	21
3.7. Concluzii.....	22
4. Prognoza populației.....	23
4.1. Modelul de creștere biologică.....	23
4.2. Modelul de creștere tendențială.....	24
4.3. Concluzii.....	25
Lucrări citate.....	27

Index de figuri

Figură 1 Evoluția populație (INSSE- http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/).	8
Figură 2 Tendințele demografice a județului Bihor pe medii de rezidență raportat la populația comunei (Institutul național de statistica, 2025).....	9
Figură 3 Evoluția populației rezidentă după grupa de vârstă 2011 și 2021 https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive/	10
Figură 4 Piramida vârstelor populației (2024) (INSSE- http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/).	12
Figură 5 Populația rezidentă pe sexe Sursa: https://www.recensamantromania.ro/	12
Figură 6 Populația rezidentă după limba maternă Sursa: http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/	14
Figură 7 Populația rezidentă după religie Sursa: http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/	15
Figură 8 Evoluția comparativă a sporurilor natural și migrator sursa: http://statistici.insse.ro:8077/t	17
Figură 9 Evoluția mișcării naturale a populației comunei Sântandrei , sursa http://statistici.insse.ro:8077/	18
Figură 10 Populația rezidentă după domiciliu (Institutul National de Statistica, 2021)	19
Figură 11 Populația rezidentă după locul nașterii (Institutul național de statistica, 2025).....	20
Figură 12 Șomeri înregistrați în ultimii 10 ani având ca data de referință luna noiembrie (Institutul național de statistica, 2025)	21
Figură 13 Prognoza populației pe modelul de creștere biologică.....	24
Figură 14 Prognoza populației pe modelul de creștere tendențială.....	25

1. Sumar executiv

Evoluția socio-demografică reprezintă un proces complex, prin care se conturează transformări majore în structura și comportamentul populațiilor. Analiza socio-demografică se concentrează pe elemente precum distribuția populației, structura pe grupe de vârstă, migrațiile și impactul acestor factori asupra dezvoltării comunitare.

Evoluția demografică a localității Sântandrei relevă o serie de etape distincte, influențate de schimbările economice, politice și culturale:

- **Creșterea exponențială a populației:** determinată de migrația populației din Oradea către zona metropolitană urbane
- **Dinamism Economic și Social:** Prezența unui număr ridicat de tineri indică o forță de muncă activă și un potențial de creștere economică. Populația tânără poate stimula inovația și adaptabilitatea la noile tehnologii, aspecte esențiale pentru dezvoltarea urbanistică modernă.
- **Migrații:** Fluxurile migratorii interne cât și externe, au remodelat peisajul demografic, contribuind la diversificarea culturală și la redistribuirea forței de muncă. Faptul că jumătate din locuitori actuali provin din mediul urban indică prezența unei componente semnificative a populației cu experiență urbană, ceea ce poate influența în mod direct comportamentul social și așteptările acestora.

În concluzie, profilul demografic actual este marcat de o preponderență a populației tinere și de un segment redus de vârstnici, fapt ce reflectă tendințele actuale de urbanizare și poate ghida deciziile de planificare urbană. Astfel, este necesară implementarea unor politici integrate care să valorifice potențialul economic al tinerilor, dar care să și asigure servicii adecvate pentru o eventuală îmbătrânire a populației pe termen mediu și lung.

Pe de altă parte, prezența unui număr semnificativ de rezidenți din mediul urban impune o abordare urbanistică care să țină cont de nevoile și comportamentele specifice ale acestora. Aceasta va contribui la dezvoltarea unor politici și strategii de planificare urbană adaptate la realitățile demografice actuale, sprijinind astfel transformarea comunității într-un mediu urban modern și funcțional

Din perspectiva studiilor urbanistice, această prezență urbană ridicată sugerează că planificarea locală trebuie să se orienteze spre:

- **Dezvoltarea infrastructurii moderne:** pentru a răspunde nevoilor unei populații cu așteptări urbanizate, inclusiv în materie de transport, acces la tehnologie și servicii publice eficiente.
- **Integrarea soluțiilor tehnologice:** implementarea de sisteme inteligente de management urban și digitalizarea serviciilor poate fi prioritară pentru a asigura o adaptare la cerințele unei populații informate și orientate spre inovație.
- **Politici de coeziune socială:** pentru a integra armonios rezidenții cu diferite istorii socio-culturale, promovând astfel un dialog intercultural și o dezvoltare urbană sustenabilă.

Analiza evoluției socio-demografice relevă o dinamică în continuă schimbare, unde transformările nu sunt doar cantitative, ci și calitative. Studiul evoluției socio-demografice a comunei Sântandrei facilitează înțelegerea, interacțiunea dintre factorii demografici și dezvoltarea socială în vederea elaborării de politici publice bine direcționate și adaptarea la noile realități demografice constituind cheia unei evoluții echilibrate și sustenabile.

Comuna Sântandrei are un potențial semnificativ de dezvoltare, bazat pe creșterea demografică, stabilitatea economică și diversitatea culturală. Pentru a valorifica aceste puncte tari și oportunități, administrația locală ar trebui să investească în infrastructură, să diversifice economia și să creeze politici care să sprijine integrarea tuturor categoriilor de populație. Gestionarea eficientă a punctelor slabe și a amenințărilor poate transforma comuna într-un model de dezvoltare regională.

2. Introducere

În procesul de dezvoltare urbanistică, populația nu este doar un element pasiv, ci reprezintă nucleul activ al transformărilor teritoriale. Analiza evoluției socio-demografice, integrată în planurile de urbanism, presupune o evaluare detaliată a nevoilor comunitare, a potențialului cantitativ și calitativ al populației, contribuind astfel la conturarea unor soluții sustenabile care să îmbunătățească nivelul de trai.

Pentru o planificare urbanistică eficientă, se acordă atenție asupra potențialul demografic a localității prin evaluarea efectivului populației, distribuția în teritoriu, mișcarea și evoluția numerică precum și asupra potențialul calitativ a populației prin analiza structurii sociale, a nivelului de pregătire și a resurselor umane, aspecte critice în identificarea capitalului uman, principalul motor al dezvoltării economice locale.

Conform cadrului metodologic de elaborare a planurilor urbanistice, populația este privită ca un factor central în dezvoltarea teritoriului, deoarece aceasta influențează:

- Deciziile de extindere sau reducere a zonelor rezidențiale prin adaptarea spațiului urban în funcție de creșterea sau scăderea numărului populației.
- Planificarea dotărilor locale și determinarea necesităților specifice ale diferitelor grupe de vârstă și adaptarea serviciilor (educație, sănătate, cultură) la aceste cerințe.
- Proiectarea unor strategii pe termen mediu (10-15 ani) pentru modernizarea infrastructurii, echipamentelor tehnico-edilitare și a facilităților sociale, bazate pe tendințele demografice.
- Evaluarea potențialului calitativ al populației pentru a fundamenta deciziile privind dezvoltarea economică locală.

2.1. Metodologie de lucru

Conform cadrului metodologic de elaborare a planurilor urbanistice, populația este tratată și din punct de vedere cantitativ: numărul populației, mișcarea populației, structura și evoluția populației.

În vederea elaborării studiului de fundamentare privind evoluția socio-demografică necesară întocmirii Planul Urbanistic General (PUG) al Comunei Sântandrei din județul Bihor s- au utilizat datele oficiale furnizate de recensămintele oficiale (<https://www.recensamantromania.ro/>) respectiv datele furnizate de Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO online (INSSE- <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/>), bazate pe colectarea și actualizarea datelor în mod continuu.

În cadrul prezentului studiu s-au folosit ambele metode de analiză demografică, deoarece sunt complementare: recensământul furnizează o imagine detaliată și exhaustivă la un moment fix, în timp ce evidența populației oferă date actualizate și continue. Integrarea ambelor surse de informații poate conduce la o evaluare complexă și precisă a evoluției demografice, fundamentând decizii strategice atât la nivel de politici publice, cât și în planificarea administrațiilor locale.

În capitolul "Aspecte demografice", s-au analizat caracteristicile populației, respectiv evoluția numărului populației, structura pe sexe și grupe de vârstă, structura etnică, structura religioasă, situația șomajului cu scopul identificării disfuncționalităților legate de acestea.

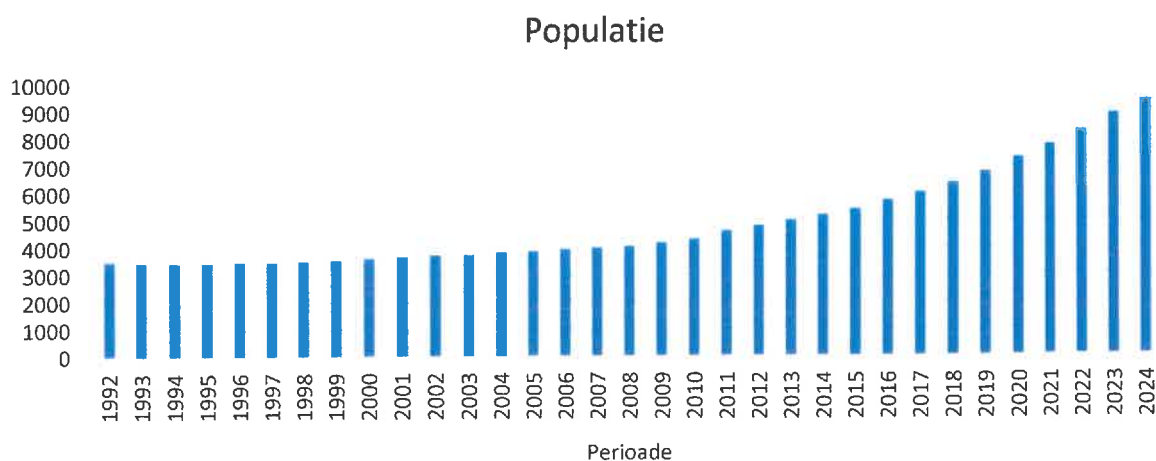
În partea a doua a fost realizată prognoza privind evoluția populației în funcție de tendințele identificate în ultimii 10 ani referitoare la sporul natural și tendințele migratorii

3. Aspecte demografice

3.1. Evoluția populației rezidente

Comuna Sântandrei este formată din două sate Sântandrei și Palota, fiind inclusă în zona metropolitană Oradea. Poziționarea strategică a comunei Sântandrei, situată aproape de principalul centru urban al regiunii Oradea și recent conectată la principalele căi de transport, autostrada A3 și drumul expres Oradea Arad oferă avantaje semnificative.

Conform datelor furnizate de Institutul de statistică, populația comunei Sântandrei a avut o creștere continuă, în special după anul 2010. În anul 2021 la recensământ au fost înregistrate 7732 persoane, o creștere a populației cu 3124 persoane (+67%) față de situația la recensământul din anul 2011 (4609 persoane). După cum se poate vedea în graficul de mai jos, creșterea populației este exponențială, în 2024 populația comunei a ajuns la 9377 .

Figură 1 Evoluția populație (Institutul național de statistica, 2025)

Observăm faptul că populația actuală a comunei reprezintă o creștere cu 267% față de anul 1992 când era de doar 3502 locuitori. Dacă în perioada 1992-1998 populația comunei a fost aproape constantă variațiile fiind de $\pm 2\%$ (între 3458 și 3549) , după 1999 populația Sântandreiului crește continuu. În perioada 1999 -2011 creșterea populației a fost lentă cu 2-3% în fiecare an, începând cu 2011 populația crește cu 6-7 % în fiecare an. Creșterea continuă a populației face ca numărul locuitorilor în 2024 să reprezinte dublul populației din 2011.

Analiza evoluției populației rezidente evidențiază schimbările în structura demografică a comunei Sântandrei, datorate atractivității ridicate pentru locuire.

Tendința de creștere demografică a populației comunei Sântandrei, similar zonei metropolitane Oradea, se explică prin migrația de la urban la rural, ce a dus la diminuarea populației municipiului Oradea, în timp ce localitățile din vecinătatea acestuia au crescut demografic. Analizând populația după domiciliu, a UAT-urilor din Zona Metropolitană Oradea în 2024, constatăm că cele mai mari creșteri atât procentuale cât și valorice au fost înregistrate în comuna Sântandrei (19,48%), raportate la datele de la recensămintele din 2011 și din 2021.

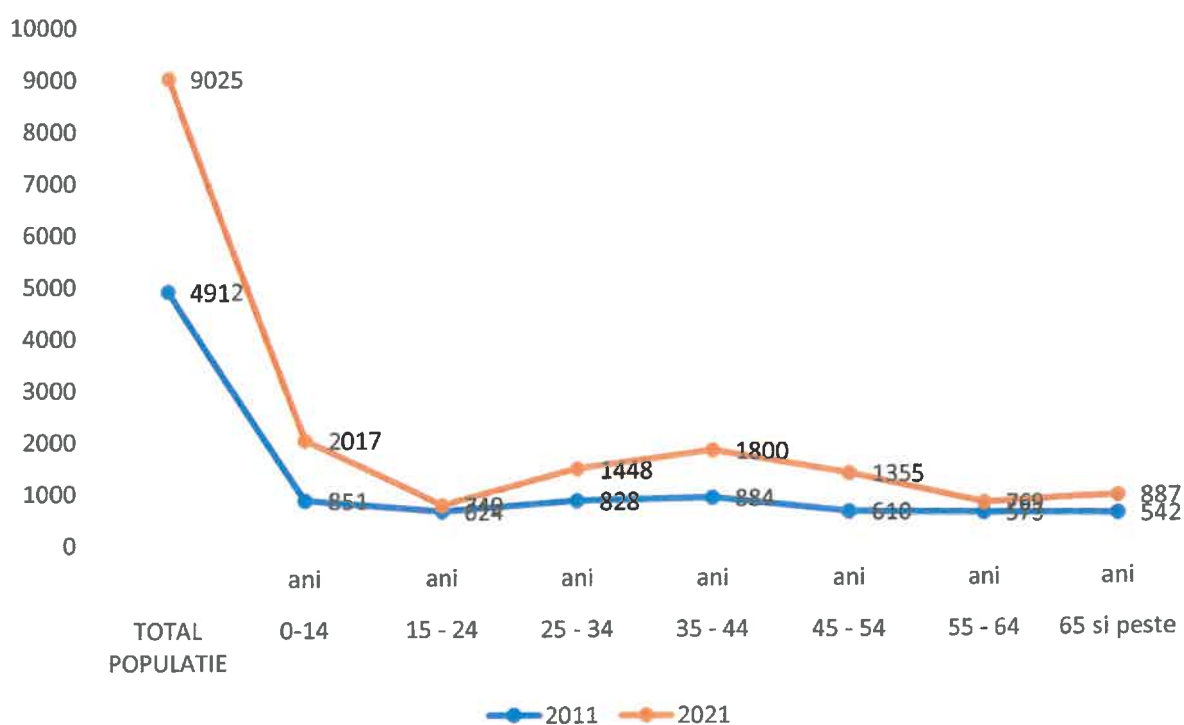

Figură 2 Tendințele demografice a județului Bihor pe medii de rezidență raportat la populația comunei (Institutul național de statistica, 2025)

Creșterea spectaculoasă a comunei Sântandrei a dus o densitate a populației ridicată de 305 locuitori/km² în 2021, fiind comuna cu cea mai mare densitate a populației din județul Bihor.

3.2. Structura demografică în funcție de vârstă

Datele privind grupele de vârstă oferă perspective asupra proceselor demografice: nivelul de îmbătrânire a populației, dinamica tineretului și tendințele de migrație. Compararea informațiilor din 2011 și 2021 subliniază principalele transformări și provocări demografice ale comunei .

Figură 3 Evoluția populației rezidentă după grupa de vârstă 2011 și 2021 (Institutul National de Statistica, 2021)

După cum am prezentat anterior, populația totală a crescut semnificativ de la 4917 în 2011 la 9025 în 2021, sugerând o dezvoltare demografică notabilă, determinată în primul rând de migrarea persoanelor către comună, coroborată cu creșterea natalității. Creșterea natalității este la rândul ei un efect direct a atragerii familiilor tinere și a populației active în comună.

După cum se observă în graficul din figura 3, populația a crescut în mod elocvent la toate segmentele de vârstă, cea mai pronunțată creștere fiind la grupa de vârstă 0-14 ani, unde creșterea a fost de 210%. Această modificare substanțială indică migrarea familiilor tinere cu copii în comună, dar și creșterea ratei natalității ca efect al migrației pozitive. Creșterea populației tinere are implicații pe termen lung pentru localitatea Sântandrei, în sensul necesității dezvoltării serviciilor educaționale și de sănătate, precum și amenajarea de spații verzi pentru petrecerea timpului liber al copiilor etc.

Tendința de migrație a populației se datorează în primul rând costurilor mai reduse a locuințelor comparativ cu cele din Oradea dar și de proximitatea localității față oraș, fapt ce influențează toate grupele de vârstă. Populația din grupa de vârstă 15-24 ani a crescut de la 620 persoane în 2011 la 826 persoane în 2021, fapt ce indică un interes crescut al tinerilor de a rămâne în localitate sau de a migra către comună.

Evoluția pozitivă a numărului persoanelor active din grupa de vârstă 25-34 ani – de la 884 în 2011, la 1448 în 2021 subliniază atractivitatea localității. Această tendință favorabilă reflectă

un mediu de viață de calitate, facilități de locuire moderne și oportunități consistente de navetare către oraș, precum și de angajare în comună.

În grupa de vârstă 35-44 ani, numărul populației a crescut de la 861 în 2011 la 1103 în 2021, evidențiind astfel o consolidare a segmentului de adulți activi. Această evoluție pozitivă subliniază faptul că stabilitatea economică și calitatea vieții din comună contribuie semnificativ la atragerea și menținerea acestei categorii demografice.

Trendul crescător de la 610 în 2011 la 1009 în 2021 se păstrează și în grupa de vârstă 45-54 ani, demonstrând stabilitatea și atractivitatea comunei pentru segmentul de vârstă aflat în plină activitate. Această evoluție pozitivă evidențiază faptul că mediul de viață și infrastructura locală susțin eficient activitatea economică și socială a persoanelor aflate în mijlocul vieții. Creșterea în această categorie demografică reflectă, de asemenea, potențialul de dezvoltare durabilă al comunei, atrăgând și reținând forța de muncă calificată, care contribuie la progresul economic local.

Spre deosebire de segmentele de vârstă analizate anterior, pentru populație aflată în prag de pensionare, grupa de vârstă 55-64 ani, prezintă o creștere moderată de la 705 în 2011 la 769 în 2021, fapt ce indică o retenție a locuitorilor și o migrare redusă din această grupă de vârstă.

Segmentul de vârstă de pensionare, grupa de vârstă de peste 65 de ani, pensionari sunt unicul segment aflat în ușoară scădere de la 942 în 2011 la 887 în 2021 ceea ce ar putea indica fie o mortalitate mai ridicată în rândul vârstnicilor, fie o migrație negativă pe acest segment de vârstă.

85 ani și peste

80-84 ani

75-79 ani

70-74 ani

65-69 ani

60-64 ani

55-59 ani

50-54 ani

45-49 ani

40-44 ani

35-39 ani

30-34 ani

25-29 ani

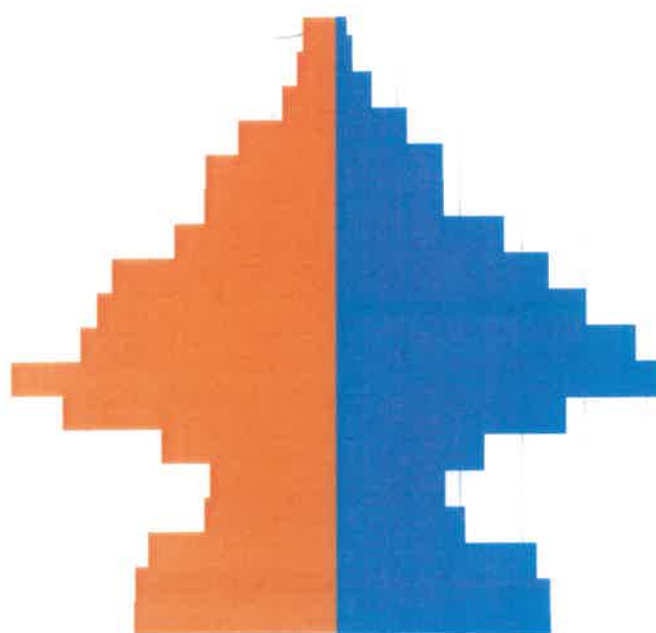
20-24 ani

15-19 ani

10-14 ani

5-9 ani

0-4 ani

Feminin Masculin

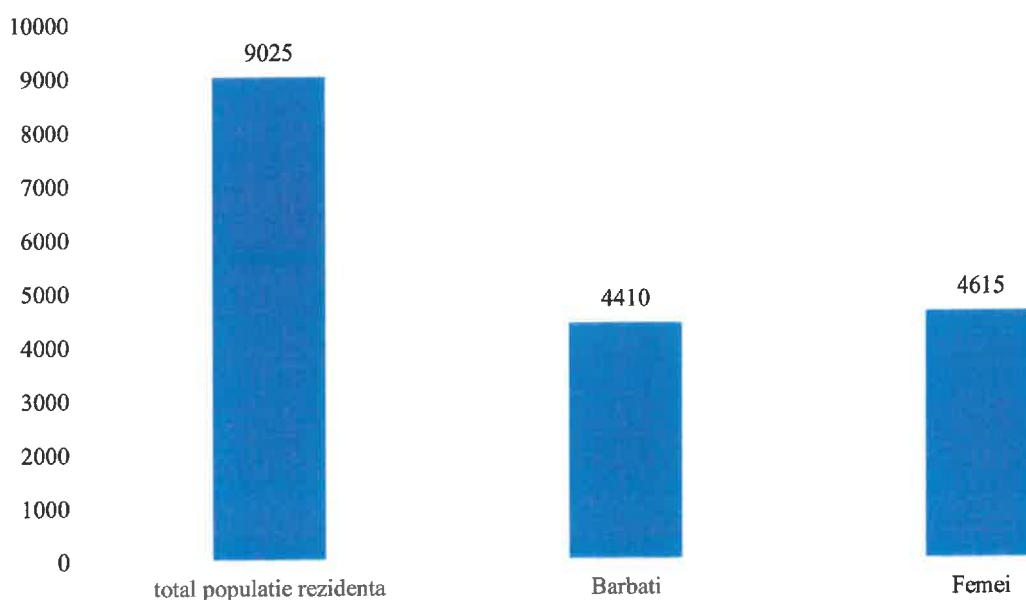
Figură 4 Piramida vârstelor populației (2024) (INSSE- <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>).

Graficul de tip piramidă a vârstelor, prezentat mai sus, se remarcă prin simetria sa specifică și echilibru între genuri (4583 bărbați față de 4794 femei) prezentând o formă asemănătoare unui brad. Baza solidă, acoperind grupele 0-4, 5-9 și 10-14, semnalează o rată de natalitate ridicată în trecut, sugerând un potențial de regenerare demografică. Această abundență la început de viață este un indicator pozitiv pentru viitor, însă scăderea observată în grupele 15-19 și 20-24 poate sugera o rată de natalitate scăzută în trecut precum și migrația tinerilor către centre urbane pentru studii sau locuri de muncă, rezultând într-o reducere temporară a numărului în aceste categorii.

Ulterior, creșterea treptată în intervalele 25-29 și 30-34, culminând cu maximum la 35-39(1044 locuitori), reflectă stabilizarea revenirea și migrația pozitivă a populației în perioada adultă tinerească, unde se consolidează forța de muncă. Ușoara descreștere ulterioară este naturală, reprezentând tranziția spre vârste mai înaintate.

În cazul grupului de vârstă a celor de peste 65 de ani, avem un număr mai mare a femeilor, datorat speranței de viață mai mare a acestora față de cea a bărbaților.

Structura populației pe sexe oferă date relevante pentru proiectarea politicilor de incluziune socială, sănătate publică și integrare economică. Aceste statistici contribuie la evaluarea echilibrului demografic și a specificităților locale.

Figură 5 Populația rezidentă pe sexe Sursa: <https://www.recensamanromania.ro/>

Populația totală rezidentă la recensământ era de 9025 persoane, împărțită aproape egal între bărbați și femei, cu o ușoară predominanță a populației feminine.

Observații detaliate:

1. Populația totală rezidentă:

- Populația totală este de 9025 persoane.
- Aceasta reprezintă numărul total de rezidenți ai comunei la momentul colectării datelor.

2. Populația masculină (Bărbați):

- Numărul bărbaților este de 4410 persoane.
- Reprezintă aproximativ 48,9% din totalul populației rezidente.
- Aceasta indică o participare echilibrată a bărbaților în structura demografică a comunei.

3. Populația feminină (Femei):

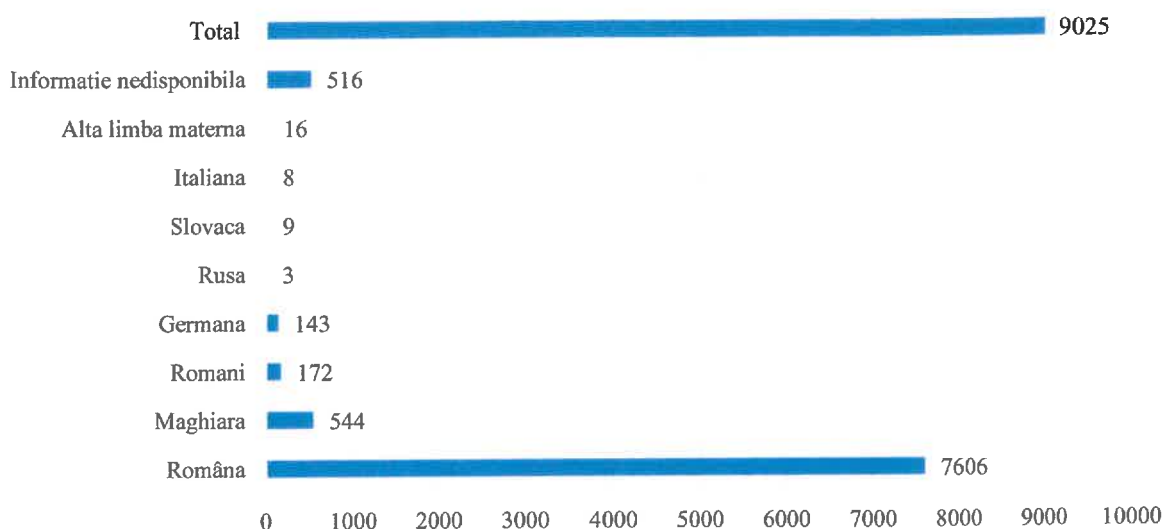
- Numărul femeilor este de 4615 persoane.
- Reprezintă aproximativ 51,1% din totalul populației rezidente.
- Ușoara predominanță a femeilor este o tendință comună în structura demografică, având în vedere speranța de viață mai mare în rândul femeilor.

Populația comunei Sântandrei este echilibrată din punct de vedere al distribuției pe gen, cu o diferență redusă de 205 persoane în favoarea femeilor. Această situație, frecvent întâlnită în multe regiuni, se datorează în principal speranței de viață mai ridicate a femeilor. Aceste date sunt relevante pentru planificarea politicilor și proiectelor comunitare, permițând o abordare adaptată nevoilor unei populații echilibrate din punct de vedere demografic.

3.3. Structura etnică

Prima atestare a localității Sântandrei datează din 1311, moment în care aceasta era proprietatea contelui Andrei de Borș. În a doua jumătate a secolului XVIII, satul Palota, parte a comunei Sântandrei, a fost colonizat de germani (șvabi și bavarezi). Samu Borovszky a remarcat că Palota era „singurul sat german din județ ale cărui locuitori vorbeau maghiară”, ceea ce îl plasează printre puținele așezări transilvănene care au rămas germanofone pe parcursul secolului XX.

Comuna Sântandrei se remarcă și în prezent prin diversitatea etnică și culturală, contribuind la dezvoltarea unui mediu multicultural și oferind o resursă valoroasă pentru programele educaționale și culturale.

Figură 6 Populația rezidentă după limba maternă Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>

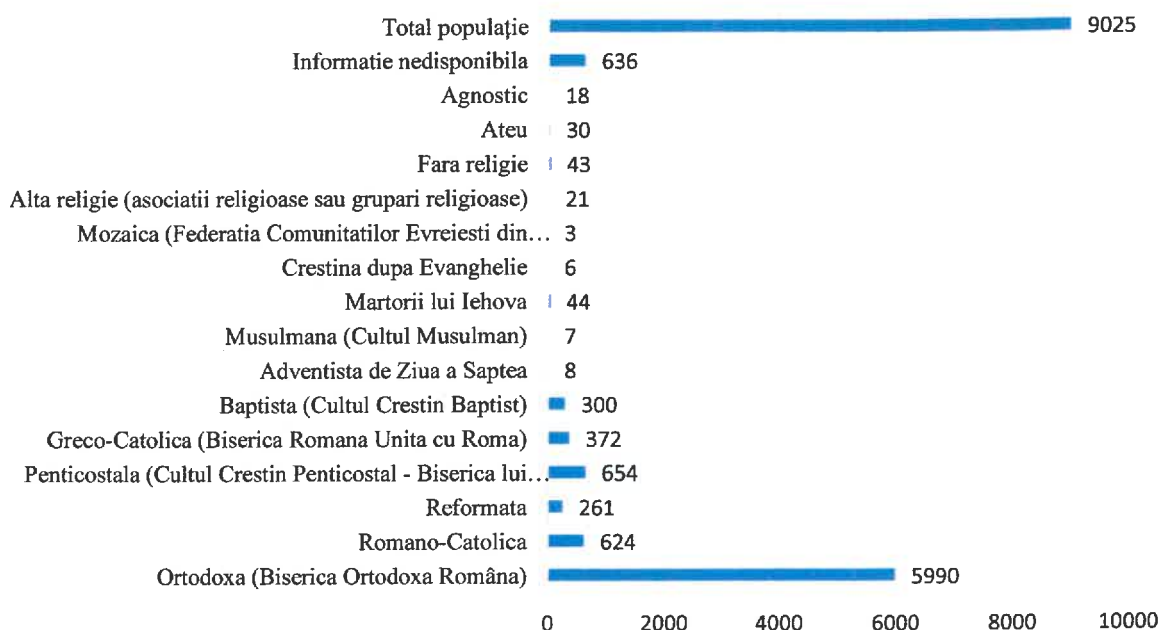
Populația rezidentă a comunei la recensământul din 2021 este de 9025 persoane, dintre care 7606 ($\approx 84,3\%$) declară limba română ca limbă maternă, evidențiind caracterul majoritar al comunității. Minoritățile lingvistice reprezintă 1419 respectiv $15,7\%$ din populația comunie. Minoritățile includ 544 de vorbitori de limba maghiară ($\approx 6\%$), 172 de vorbitori de limba română ($\approx 1,9\%$) și 143 de vorbitori de limba germană ($\approx 1,6\%$). Alte limbi (rusa – 9 persoane, slovacă – 9 persoane, italiană – 8 persoane și altele – 16 persoane) reprezintă împreună mai puțin de 1% din populație, iar pentru 516 persoane ($\approx 5,7\%$) informația privind limba maternă nu este disponibilă.

După cum am evidențiat și în graficul de mai sus, majoritatea populației ($84,3\%$) este vorbitoare de limba română, ceea ce confirmă caracterul majoritar românesc al comunei. Cel mai mare grup minoritar lingvistic îl reprezintă minoritatea maghiară (6%), urmată de cea romani și cea germană. Prezența altor limbi materne, precum rusa, slovacă și italiană, sugerează existența unor grupuri foarte mici, dar diverse cultural. Proporția relativ mare a informațiilor indisponibile ($5,7\%$) ar putea influența acuratețea unor analize detaliate.

Rezultatele analizei structurii etnice a populației evidențiază o diversitate etnică și culturală semnificativă în cadrul comunității studiate. Aceste date constituie o bază empirică robustă pentru formularea și implementarea unor politici integrate în domeniul educațional, cultural și social, facilitând dezvoltarea unor strategii orientate spre coeziune socială și dialog intercultural constructiv.

3.4. Structura religioasă

Analiza demografică a structurii religioase este esențială pentru înțelegerea dinamicii sociale și culturale a comunității. Evaluarea distribuției apartenenței religioase furnizează informații critice pentru dezvoltarea strategiilor de integrare și coeziune socială, permițând elaborarea de politici publice adaptate diversității culturale. În graficul de mai jos reprezentăm structura populației rezidente în funcție de religia declarată.

Figură 7 Populația rezidentă după religie Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>

Populația totală rezidentă la recensământ, a comunei Sântandrei este de 9025 persoane. Structura populației se remarcă prin preponderența apartenenței la religia ortodoxă (66,4%), dar și cu o diversitate de alte religii. Structura religioasă a comunei se distribuie astfel:

- Religia ortodoxă (Biserica Ortodoxă Română) 5990 persoane reprezentând 66,4% din populația totală, fiind dominant în comună.
- Religia romano-catolică 624 persoane, reprezentând aproximativ 6,9% din populație.
- Religia penticostală (Cultul Creștin Penticostal) 524 persoane, reprezentând 5,8% din populația totală, indicând o minoritate religioasă semnificativă.
- Religia greco-catolică (Biserica Română Unită cu Roma) cu 372 persoane are 4,1% din populația totală.

- Cultul baptist (Cultul Creștin Baptist) cu 300 persoane afiliate care reprezintă aproximativ 3,3% din populația rezidentă.
- În comună există o diversitate de alte culte și credințe dar în proporții mai mici, după cum urmează:
 - Reformați: 261 persoane (2,9%).
 - Adventiști de Ziua a Șaptea: 87 persoane.
 - Martorii lui Iehova: 44 persoane.
 - Creștini după Evanghelie: 6 persoane.
- O altă categorie o reprezintă cei fără religie, agnostici și atei care însumează 91 de persoane, după cum urmează:
 - Fără religie: 43 persoane.
 - Agnostici: 18 persoane.
 - Atei: 30 persoane.
- Numărul persoanelor de alte religii este de 33 de persoane: 7 musulmani, 5 de religie mozaică și 21 persoane asociate grupurilor religioase minore.
 - Mozaică: 5 persoane.
 - Musulmană: 7 persoane.
 - Informație indisponibilă: 636 persoane (7% din total), ceea ce poate afecta precizia analizei.

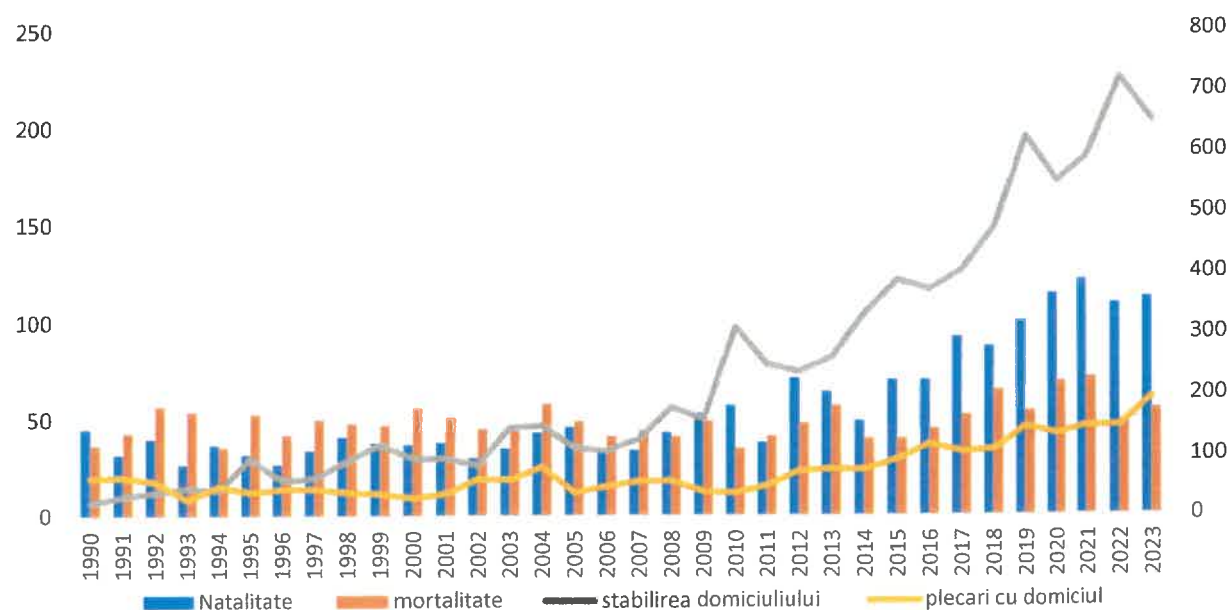
Absenta datelor cu privire la religie pentru 636 de persoane (7%) evidențiază necesitatea unor analize suplimentare pentru a obține o imagine completă.

Aceste date oferă o imagine detaliată a structurii religioase, evidențiind atât dominanța ortodoxă, cât și diversitatea confesiunilor, aspecte fundamentale pentru evaluarea dinamicii socioculturale locale.

3.5. Evoluția populației

Populația comunei Sântandrei a înregistrat o creștere constantă după 1990, atingând un nivel record de 9377 de locuitori cu domiciliul stabil la 1 iulie 2024. Sporul natural a devenit pozitiv începând cu anul 2008, reflectând un număr mai mare de nașteri decât decese, iar sporul migrator s-a menținut pozitiv pe întreaga perioadă, cu excepția anului 1993. După cum se poate

observa în figura următoare, sporul migrator a înregistrat o creștere exponențială începând cu anul 2006 .

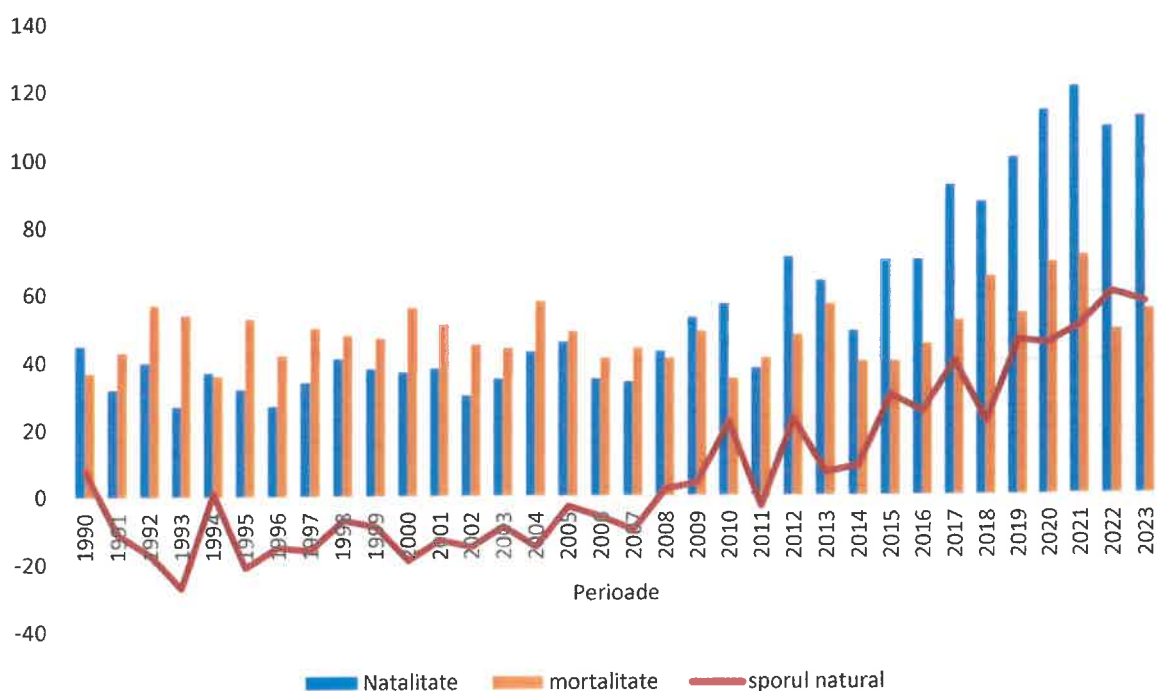
Figură 8 Evoluția comparativă a sporurilor natural și migrator sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/t>

În graficul de mai sus am reprezentat comparativ sporul natural al populației raportat la sporul migrator. Aceste tendințe evidențiază o dinamică demografică favorabilă, susținută atât de creșterea naturală, cât și de atragerea de noi locuitori.

3.5.1. Sporul natural

În contextul evaluării dinamismului demografic și al fundamentării studiilor urbanistice, sporul natural reprezintă un indicator esențial al sustenabilității populației și al potențialului de dezvoltare pe termen lung.

În anii '90, s-a înregistrat un deficit natural, întrucât numărul nașterilor a fost sub cel al deceselor, determinând astfel valori preponderent negative ale sporului natural. Începând cu anul 2007, însă, se observă o schimbare de tendință, cu o creștere progresivă a diferenței între nașteri și decese în favoarea acestora din urmă. Această evoluție indică apariția unor perioade de creștere naturală, în care surplusul de nașteri a contribuit la extinderea efectivului populației.

Figură 9 Evoluția mișcării naturale a populației comunei Sântandrei, sursa <http://statistici.insse.ro:8077/>

În graficul de mai sus am evidențiat aceste dinamici demografice care, nu doar reflectă schimbările în structura populației, ci și furnizează informații critice pentru planificarea urbană.

3.5.2. Sporul migrator

Migrația reprezintă manifestarea spațială a mobilității sociale, fiind măsurată ca diferența dintre stabilirile de domiciliu și plecările dintr-o localitate. Acest indicator relevă evoluția populației în funcție de fluxurile migratorii, evidențiind atât creșterea, cât și scăderea efectivului.

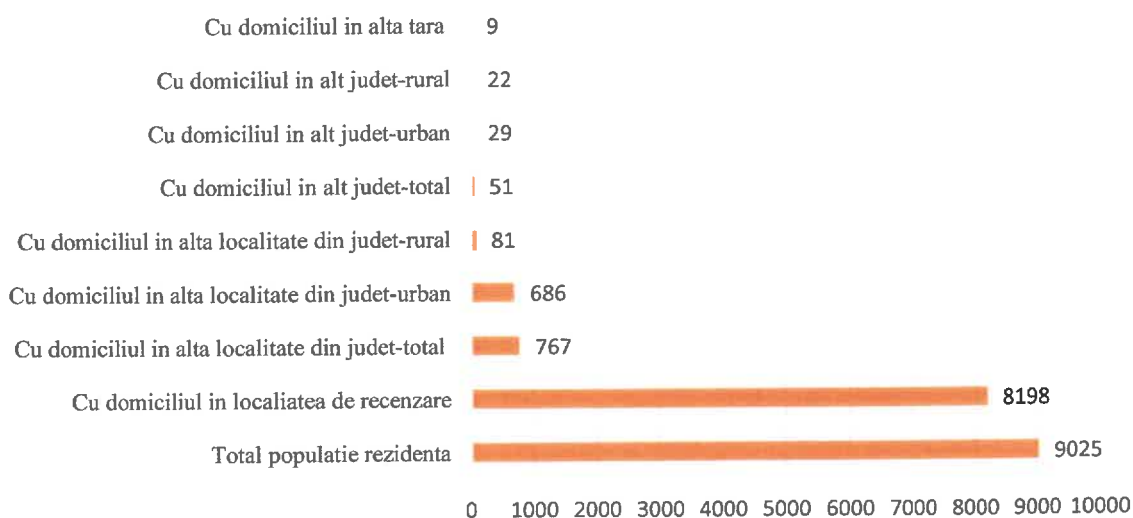
În comuna Sântandrei, sporul migrator a fost predominant pozitiv, cu excepția anului 1993, când s-au înregistrat valori negative. Pe parcursul perioadei analizate, numărul stabilirilor a depășit constant pe cel al plecărilor, iar după 2007 s-a observat o creștere exponențială a stabilirilor, atingând un maxim de 721 în anul 2022.

Creșterea rapidă a populației prin migrație oferă oportunități importante pentru dezvoltarea economică și culturală, diversificând forța de muncă și stimulând piața de consum. Totuși, această evoluție implică provocări legate de integrarea noilor veniți și de presiunea exercitată asupra resurselor și infrastructurii locale, aspecte care necesită strategii urbanistice adaptate și eficiente. Analiza sporului migrator în comuna Sântandrei evidențiază un dinamism demografic

favorabil dezvoltării locale, dar și necesitatea implementării unor politici urbane integrate care să maximizeze beneficiile migrației și să atenueze impactul presiunilor asupra infrastructurii și serviciilor publice.

3.5.3. Structura populației rezidente după localitatea de domiciliu

În cadrul analizelor sociologice și al planificării urbane, cunoașterea structurii rezidențiale și a dinamicii demografice este esențială pentru înțelegerea preferințelor populației, a coeziunii sociale și a potențialului de dezvoltare locală. Graficul de mai jos, intitulat „Populația rezidentă după domiciliu”, oferă o perspectivă relevantă asupra modului în care cei 9025 de rezidenți ai comunei Sântandrei (județul Bihor) sunt distribuiți în funcție de reședința declarată.

Figură 10 Populația rezidentă după domiciliu (Institutul Național de Statistică, 2021)

Analiza evidențiază preferințele rezidențiale și mobilitatea populației. Majoritatea covârșitoare, adică 8198 de persoane (aproximativ 90,9%), își au domiciliul în localitatea de reședință, subliniind stabilitatea demografică și atașamentul față de acest spațiu. Totodată, 767 de persoane locuiesc în alte localități din județul Bihor, sugerând o migrație internă moderată posibil pentru acces la locuri de muncă în principal în municipiul Oradea. Migrația din afara județului este redusă, cu doar 81 de persoane din localități urbane externe, 51 din zone rurale, 29 din alte județe și 9 persoane cu domiciliu în străinătate. Aceste date reflectă faptul că

Sântandrei este o destinație atractivă pentru populația locală, având o mobilitate externă limitată.

Structura rezidențială a comunei Sântandrei reflectă un grad ridicat de stabilitate și o mobilitate internă moderată, cu un aport redus din afara județului

3.5.4. Structura populației după locul nașterii

Analiza originii de naștere a rezidenților din comuna Sântandrei oferă informații esențiale despre dinamica migrației și mobilitatea populației. Studiul distribuției pe categorii de naștere permite evaluarea proporției rezidenților nativi față de cei provenind din alte localități, județe sau țări, evidențiind astfel complexitatea structurii demografice locale.

Figură 11 Populația rezidentă după locul nașterii (Institutul național de statistica, 2025)

Analiza cu privire la populația rezidentă relevă faptul că din totalul de 9025 locuitori, doar 2949 persoane (32,7%) s-au născut în localitatea de reședință, restul de 6076 de persoane (67,3% din total) s-au născut în afara localității de reședință, reflectând o mobilitate semnificativă către comuna Sântandrei. Persoanele născute din alte localități se clasifică după cum urmează:

- Persoane născute în alte localități din județ: 4335 persoane, reprezentând 48% din populația totală, s-au născut în alte localități din județul de reședință, din care 834 în

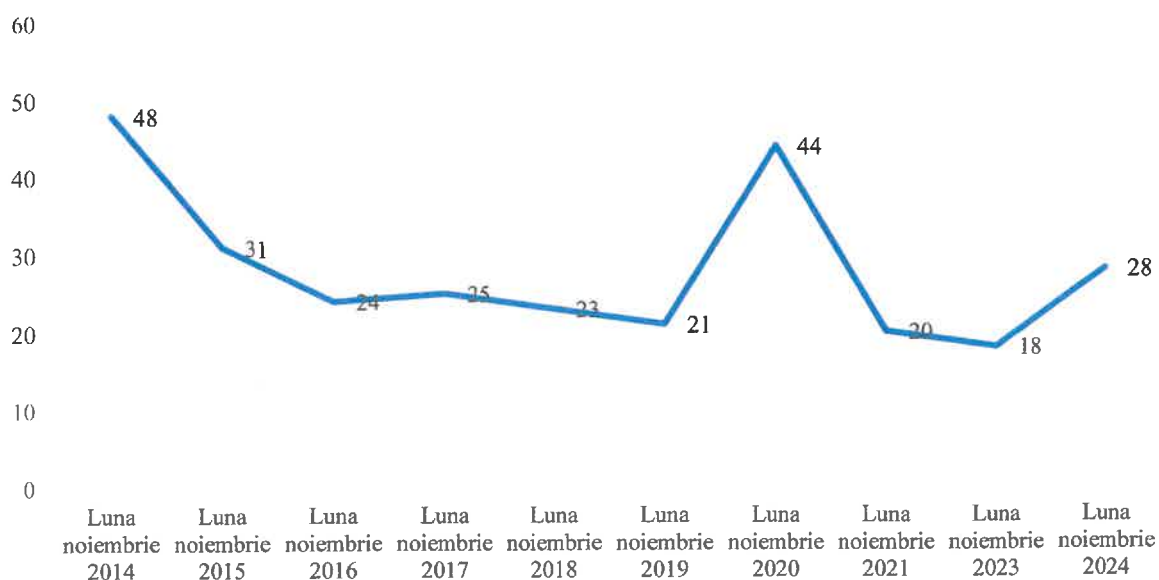
mediul rural și 3501 în cel urban, evidențiind un nivel ridicat de migrație internă în cadrul județului.

- 1563 persoane s-au născut în alte județe reprezentând 17,3% din totalul populației din care 463 provin din zone rurale și 1100 din zone urbane.
- Un număr redus de 178 persoane (2%) s-au născut în alte țări, dintre care 65 din afara Uniunii Europene și 113 din țările UE.

Rezultatele evidențiază o structură demografică complexă, caracterizată de o prezență notabilă a rezidenților nativi, dar și de un flux considerabil de migrație internă și regională. Faptul că 4601 locuitori din totalul de 9025 provin din mediul urban indică prezența unei componente semnificative a populației cu experiență urbană, ceea ce poate influența în mod direct comportamentul social și așteptările acestora. Acești rezidenți sunt, probabil, familiarizați cu standarde mai ridicate în materie de infrastructură, servicii publice și tehnologie, manifestând astfel o deschidere spre inovație și o cerere crescută pentru soluții urbane moderne.

3.6. Evoluția șomajului

Evoluția șomerilor, reprezentată în graficul de mai jos, oferă o imagine clară asupra dinamicii pieței muncii din comuna Sântandrei, județul Bihor, în perioada 2014-2024

Figură 12 Șomeri înregistrați în ultimii 10 ani având ca data de referință luna noiembrie (Institutul național de statistica, 2025)

Analiza datelor cu privire la șomajul din comună evidențiază o scădere semnificativă a șomajului pe termen lung, de la 48 de persoane în 2014 la un minim istoric de 18 persoane în 2021 reprezentând un șomaj de 0,3% .

Acest fapt denota că piața muncii locală este stabilă și rezilientă aspect esențial pentru dezvoltarea urbană, deoarece o forță de muncă activă și bine integrată susține creșterea economică și cererea de servicii publice.

Pe de altă parte impactul scăzut al șomajului asupra populației generale sugerează o dinamică favorabilă a dezvoltării comunei, ceea ce face necesară o planificare urbană care să sprijine creșterea demografică și diversificarea economică.

3.7. Concluzii

Structura rezidențială a comunei Sântandrei reflectă un grad ridicat de stabilitate , o dinamică demografică și economică favorabilă, caracterizată printr-un grad ridicat de stabilitate rezidențială și o mobilitate internă moderată. Structura demografică actuală, cu o preponderență a populației tinere și un segment redus de vârstnici, reflectă tendințele de urbanizare și necesită strategii integrate pentru valorificarea potențialului economic și asigurarea unor servicii adecvate pe termen lung.

Prezența unui număr semnificativ de rezidenți proveniți din mediul urban impune o abordare urbanistică adaptată nevoilor acestora, contribuind la dezvoltarea unei comunități moderne și funcționale. În același timp, sporul natural pozitiv și migrația internă susțin regenerarea forței de muncă și dinamismul economic al comunei, evidențiind necesitatea unor politici urbane care să maximizeze aceste beneficii și să atenueze presiunile asupra infrastructurii și serviciilor publice.

Evoluția șomajului indică o piață a muncii stabilă, cu o tendință de scădere pe termen lung, întreruptă de fluctuații economice externe. Creșterea recentă a șomajului, deși moderată, subliniază importanța diversificării economice și a atragerii de investiții pentru menținerea unei economii locale sustenabile.

În concluzie, dezvoltarea urbană a comunei Sântandrei trebuie să se bazeze pe o planificare strategică adaptată realităților demografice, economice și sociale. Monitorizarea atentă a acestor dinamici va permite formularea unor politici eficiente care să sprijine creșterea durabilă

a localității, menținând echilibrul între dezvoltarea economică, infrastructură și coeziunea socială.

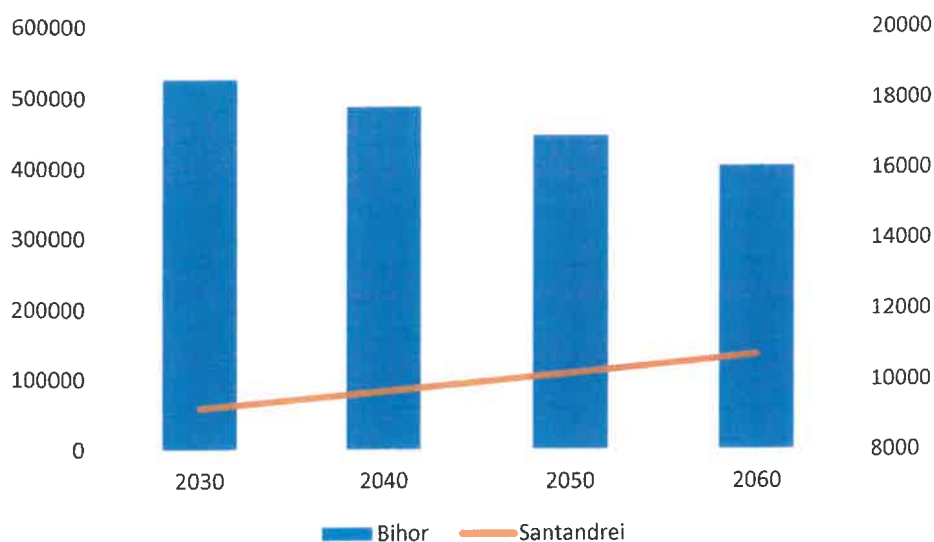
4. Prognoza populației

Proiecțiile demografice sunt realizate pe baza unor ipoteze statistice privind mortalitatea, fertilitatea și migrația, având un rol esențial în fundamentarea strategiilor de dezvoltare economică și socială, în special în ceea ce privește resursele de muncă și populația activă.

Analiza privind evoluția populației României indică o scădere semnificativă a populației în Regiunea Nord-Vest, estimată la 5% până în 2030 și 17% până în 2050, depășind media națională cu 2,2 puncte procentuale în 2030 și cu 5 puncte procentuale în 2050 (Ghețău, 2014). Estimările demografice pentru județul Bihor conform proiecțiilor naționale elaborate de Institutul Național de Statistică, sunt incluse în studiul „Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2060” (Institutul Național de Statistica, 2017). Conform acestora județul Bihor este prognozat să scadă la aproximativ 526.000 de locuitori în 2030 și 446.000 în 2050, vârsta medie a populației va crește de la 42 de ani în 2019 la 48 de ani în 2050, fapt ce va pune presiune asupra sistemului de asigurări sociale și medicale, precum și asupra pieței muncii.

4.1. Modelul de creștere biologică

O altă variantă a prognozei demografice s-a realizat folosind modelul de creștere biologică, luând în considerare doar sporul natural. Presupunând în această variantă că populația comunei va fi influențată doar de sporul natural, rezultă o creștere demografică de 1,21% locuitori luând în considerare intervalul 2013-2023. Presupunând că sporul natural se va menține constant până în 2040 populația comunei Sântandrei ar ajunge la 9665 locuitori, iar în 2060 la 10705.

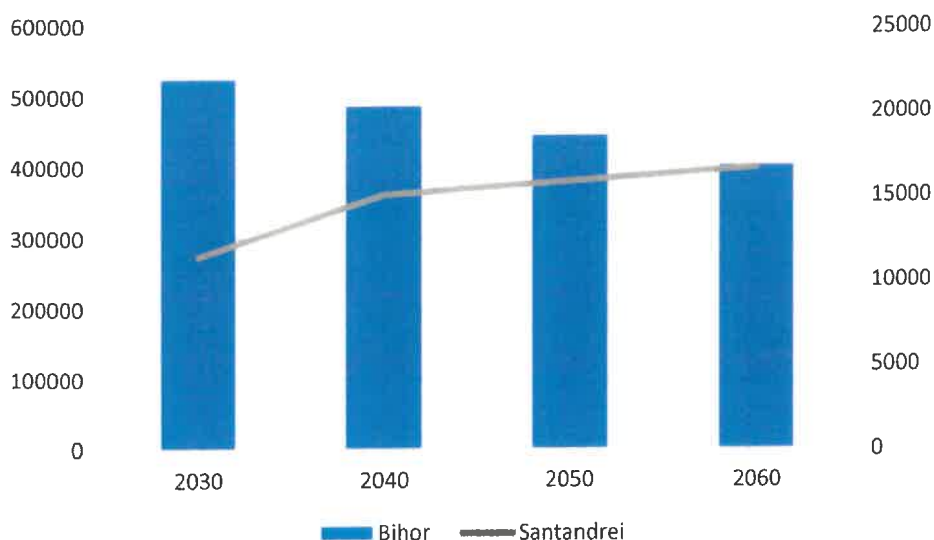
Figură 13 Prognoza populației pe modelul de creștere biologică

În figura de mai sus am reprezentat comparativ prognoza evoluției populației comunei Sântandrei raportat la populația județului Bihor.

4.2. Modelul de creștere tendențială

Prognoza populației comunei Sântandrei se bazează pe analiza evoluției demografice anterioare, considerând atât mișcarea naturală, cât și migrația. Estimările presupun menținerea constantă a sporului natural și migratoriu pe perioada analizată.

Aplicând metoda creșterii tendențiale, s-a calculat un spor mediu anual de aproximativ +360 persoane pentru intervalul 2013-2023. Dacă această tendință se menține, populația comunei ar ajunge la 10430 locuitori în 2030 și 15000 în 2040. Pentru perioada 2040-2060, prognoza ia în considerare doar creșterea biologică, estimând o populație de 15875 locuitori în 2050 și 16707 în 2060.

Figură 14 Proгноza populației pe modelul de creștere tendențială

Această estimare presupune continuitatea tendințelor actuale, însă în practică, factori precum evoluția economică, migrația, politicile publice și schimbările socio-demografice pot influența semnificativ dinamica populației, determinând variații față de scenariul prognozat.

4.3. Concluzii

Analiza evoluției demografice a comunei Sântandrei evidențiază un trend ascendent al populației, influențat atât de sporul natural, cât și de migrație. Proгноza populației a fost realizată pe baza a două scenarii principale:

1. Modelul creșterii tendențiale (spor natural + migrație) presupunând o continuare a tendinței de atragere a noilor rezidenți și o dinamică demografică favorabilă dezvoltării economice și sociale.
2. Modelul creșterii biologice (spor natural) sugerează o stabilizare demografică în lipsa unui aport migrator semnificativ

În realitate, evoluția populației va fi influențată de factori economici, politici publice, accesibilitatea locuințelor și calitatea serviciilor locale. O eventuală creștere a oportunităților economice și îmbunătățirea infrastructurii ar putea favoriza atragerea de noi locuitori, consolidând varianta creșterii tendențiale. Pe de altă parte, dacă migrația scade, este posibil ca evoluția demografică să urmeze scenariul mai conservator al creșterii biologice.

Conform prognozei la nivelul județului Bihor, (Urban Team SRL, 2025) Sântandrei este considerată printre puținele unități administrativ-teritoriale care au șanse de creștere a populației până în anii 2040 și 2060, atât în varianta optimistă de prognoză, cât și în cea medie, alături de comunele din jurul municipiului Oradea: Paleu, Ineu, Nojorid, Oșorhei, și Sânmartin care înregistrează creștere chiar și în varianta pesimistă de prognoză a populației.

Lucrări citate

Ghețău, V., 2014. *Declinul populației României. Două scenarii până la mijlocul secolului*. București : POLIROM & Universitatea București.

Institutul Național de Statistică , 2021. *Recensământul populației și locuințelor 2021*.

[Interactiv] Available at: <https://www.recensamantromania.ro/>

[Accesat ianuarie-martie 2025].

Institutul Național de Statistică, 2017. *Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2060*, s.l.: Institutul Național de Statistică.

Institutul național de statistică, 2025. *Baza de date statistice TempoOnline*. [Interactiv]

Available at: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>[Accesat ianuarie- martie 2025].